

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยโครงการการศึกษาความเป็นไปได้ของหลักสูตรการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานภาพและประมวลชุดความรู้จากกระบวนการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการหลักสูตรการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เหมาะสมกับพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยการศึกษาวิจัยมุ่งเน้นการทบทวนและประเมินสถานภาพความรู้การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน และกระบวนการพัฒนาหลักสูตรด้านการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อประเมินความเป็นไปได้ของการจัดการความรู้และใช้แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในหลักสูตรการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ขั้นตอนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาหลักสูตรของวิทยาลัยชุมชนได้แก่ การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมแนวทางการพัฒนาหลักสูตรการท่องเที่ยวโดยชุมชน,สร้างวิทยาการที่เลี้ยงในชุมชน เพื่อดำเนินการขับเคลื่อนชุมชนนำร่อง,สร้างชุดฝึกอบรมชุมชนท่องเที่ยว,การพัฒนาและสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน,ดำเนินการวิจัยและพัฒนาแบบหลักสูตรการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่เหมาะสม โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ ขั้นเตรียมการ (Preparation) 1)ประชุมสรรหายกร่างคณะกรรมการบริหารโครงการ 2)ประชุมทบทวนข้อมูลพื้นฐานและสร้างเกณฑ์การคัดเลือกหมู่บ้าน 3)การสำรวจพื้นที่ชุมชนเป้าหมาย 4)ประชุมคณะกรรมการคัดเลือกพื้นที่ชุมชนเป้าหมาย 5)ประชุมคณะกรรมการเพื่อวางแผนการดำเนินงานระดับจังหวัด 6)ประชุมยกร่างหลักสูตร ขั้นดำเนินการ (Operation) 1)ให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวให้ชุมชน 2)การสร้างการมีส่วนร่วมในชุมชน 3)การศึกษาชุมชนร่วมกับชาวบ้าน 4) การวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกัน ทั้งในด้านศักยภาพ-ข้อจำกัดโอกาสความเสี่ยง 5)พัฒนาศักยภาพและแก้ไขจุดอ่อน 6)การฝึกอบรม และการศึกษาดูงาน 7)วางรูปแบบการบริหารจัดการ (แผนงานประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง) 8)ทดลองดำเนินกิจกรรมการท่องเที่ยว 9)ประเมินผล 10)พัฒนาองค์กร ผลหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา 2 รูปแบบ 1)หลักสูตรฝึกอบรมปกติ เช่น หลักสูตรสำหรับคณะทำงาน “การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน” หลักสูตรสำหรับพี่เลี้ยงชุมชน “วิทยาการที่เลี้ยง” หลักสูตรสำหรับชุมชน หรือหลักสูตร “พัฒนาอาชีพ” ประกอบด้วย(การบริหารจัดการ Home Stay และการรับรองมาตรฐาน,สัญลักษณ์ในการดำรงชีวิต,อาสาสมัครนำเที่ยวชุมชนและการนำเสนอ,ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร,การส่งเสริมอาชีพท้องถิ่น (ขึ้นอยู่กับแต่ละชุมชน),การแปรรูปและการออกแบบผลิตภัณฑ์,การจัดการทรัพยากรในชุมชน,การจัดทำบัญชีครัวเรือน,ระบบการบริหารจัดการองค์กร: สหกรณ์ กองทุน ฯ,การประชาสัมพันธ์,การตลาดกับ CBT,หลักการพัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่าย 2)หลักสูตรประกาศนียบัตร มีร่างหลักสูตร เช่น หลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน หลักสูตรการพัฒนาทักษะการนำเที่ยวเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน หลักสูตรนักจัดการการท่องเที่ยว หลักสูตรพี่เลี้ยงในชุมชน

นายทรงศักดิ์ ปัญญา

สิงหาคม พ.ศ.2558